

[Landbrugsministeren.]

faa den Fordel, der ligger i Forslaget, og som det ærede Medlem dog erkendte laa i det, idet han sagde, at han følte sig overbevist om, at langt de fleste af Statshusmændene vilde vælge de her foreslaaede Vilkaar.

Det ærede Medlem udtalte, at Partiet Venstre ved sin Tilslutning til Lovforslaget havde ydet Regeringen og Regeringspartierne en Vennetjeneste. Hvis der ved en Vennetjeneste skal forstaas det, at man giver Tilslutning til et Forslag, ja, saa kan jeg huske saa langt tilbage, at jeg erindrer, at ogsaa det ærede Medlem har været med til at yde Regeringspartierne en Vennetjeneste, og jeg haaber, at det vil ske ogsaa i Fremtiden, at det ærede Medlem vil være med til at yde Vennetjenester af denne Art. Jeg synes egentlig, at det maatte være let for det ærede Medlem ogsaa nu at yde os en Vennetjeneste efter de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte om, at han allerede i 1919 sammen med den ærede Ordfører for mit Parti havde været Tilhænger af det Princip, der her indføres. Naar det ærede Medlem alligevel advarede imod at gaa over til det, var det, sagde han, fordi Statshusmændene derved ofrede deres Selvstændighed. Men det er ikke rigtigt. Det ærede Medlem anførte to Ting, som skulde bevise det. For det første, at Statshusmændene, som har Brug efter den gamle Husmandslov, ikke dem alle og ikke dem efter 4. Oktober-Loven, ikke faar Ret til i Fremtiden at have ubegrænset Frihed med Hensyn til Pantsætning af deres Ejendomme. Jeg tror dog, det ærede Medlem vil være enig med mig i, at det vil være en overordentlig stor Fordel — og det vil sikkert blive paakrævet i Fremtiden, at man indskrænker den ubegrænsede Pantsætningsret for alle Landmænd. Det er ikke at ofre sin Selvstændighed. Det, der vil ske, er, at man skal have Landbrugsministerens Samtykke efter indhentet Erklæring fra Jordlovsudvalg og Amtscommission, og selvfølgelig vil i alle Tilfælde en Pantsætning af Ejendommene blive godkendt, hvis der er Grund til det, hvis det, der skal laanes Penge til, det, man ønsker Pantsætningsretten til, betyder en Forbedring af Ejendommene. Men det, man vil hindre, er, at en given Situation benyttes til at paabyrde Bruget en Gældsbyrde, som ikke kan bæres i Fremtiden, og jeg tror, at det ærede Medlem, hvis han vil overveje Forholdene lidt nøjere, vil give mig Ret i, at der er i høj Grad Brug for at faa gennemført en saadan Bestemmelse.

Som en anden Motivering for Udtalelsen om, at man ofrer Husmændenes Selvstændighed anførte det ærede Medlem, at nu blev de jo Fæstere, og han havde altid været en Modstander af Fæsteforholdet. Men det er heller ikke rigtigt. Der sker ingen Ændring med Hensyn til Ejendomsretten for Statshusmændene efter den gamle Lov. De faar Ret til at afdrage Laanene i samme Tempo, efter samme Regler som hidtil. De kan ikke indfri Laanene, naar de ønsker det, men det er ikke en Bestemmelse, man indfører for i og for sig at hindre dem i at gøre det, den Bestemmelse indsætter man, fordi der ellers vilde blive ganske urimelige Forhold. Vi kan tænke os det Tilfælde, at vi nu har de smaa Priser i 5 Aar, og at de paagældende derfor vil have 33 pCt.'s Nedsættelse i deres Afgifter i 5 Aar; saa springer Priserne pludselig op, ikke alene til det normale, men endogsaa betydeligt over dette, saaledes at man efter Loven vil komme til at betale 33 pCt.'s Forhøjelse af Afgifterne. Saa er det jo en stor Fristelse for mange Statshusmænd at sige: Nu indfrier vi Laanet, for nu kan vi sælge Ejendommen og faa meget større Betaling for den, hvis vi kan indfri Laanet. Det maa man selvfølgelig hindre, ikke alene af Hensyn til Statskassen som Kreditor, men ogsaa af Hensyn til Brugets Bevarelse i Fremtiden for den paagældende Landmand, saa at han ikke igen kommer ind i Gældsforhold, som jager ham ud af Bruget, saaledes som der er stor Udsigt til i Øjeblikket. Det er altsaa ikke nogen som helst Ændring i selve Ejendomsforholdet, det er en Begrænsning med Hensyn til Indfrielsen af Laanene, som er en Nødvendighed, naar man gaar over til Betaling efter Konjunkturerne.

Det ærede Medlem spurgte, om det ikke var betænkeligt at fastlægge Afgifterne efter de tre Hovedvarer: Byg, Smør og Flæsk, og om man ikke kunde tænke sig at medtage Æg. Det blev nævnt i Folketinget af det ærede Medlems Partifælle, at man eventuelt skulde medtage Kød, og nu sagde det ærede Medlem, at man yderligere kunde tænke sig Havesager medtaget. Hvis man saadan skulde fortsætte, vilde det maaske slet ikke være urimeligt at tage ogsaa Sukker, Kartofler og lignende med. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det muligvis nok vil gaa saadan, at vi i den kommende Tid ikke kan være i saa høj Grad Specialister, som vi hidtil har været, men det betyder ikke, at det bliver det normale, at alle Landmænd kommer til at dyrke alle disse Ting — det tror jeg ikke